

GUIA DOCENTE DE HISTORIA ECONÓMICA MUNDIAL

Curso 2008-2009

1. DATOS XERAIS DA MATERIA

Nome da materia	Historia Económica Mundial
Código da materia	303311103
Centro/	Facultade CC. Económicas e Empresariais
Titulación	Economía
Curso	1º
Tipo	Troncal
Créditos ECTS	15
Anual /Cuadrimestral	1º cuadrimestre
Departamento	Fundamentos da Análise Económica e Historia e Institucións Económicas.
Área de coñecemento	Historia e Institucións Económicas.

Profesorado da materia

Nome do profesor/a	Código profesor	Créditos totais
Alexandre Vázquez González	650	9

2. CONTEXTO DA MATERIA

A Historia Económica permite acadar unha comprensión sustentada do proceso de configuración do mundo contemporáneo, valéndose do instrumental conceptual procedente da Teoría Económica e dos métodos cuantitativos para a análise da realidade social e económica, todo isto na perspectiva temporal a longo prazo propia da análise histórica.

Os temas principais circunscribíense á desentrañar os mecanismos do crecemento económico, manifestos, de maneira sobranceira, nas grandes transicións tecnolóxicas da Humanidade.

3. OBXECTIVOS

3.1. Obxectivos xerais

- Este curso de Historia Económica Mundial pretende introducir aos estudantes de Economía na análise dos principais feitos económicos que aconteceron no mundo, e que conformaron as bases da economía do presente, primando a época contemporánea.
- Neste estudo histórico-económico vaise analizar a estrutura económica mundial e a súa evolución dende o século X ata 1980, as súas novidades e permanencias, primando

a caracterización dos principais procesos a longo prazo, e resaltando as fluctuacións coxunturais máis relevantes de cada un deles.

- Identificar as grandes fases do crecemento económico moderno.
- Distinguir os condicionantes e as forzas que teñen impulsado ou freado o crecemento e o desenvolvemento económico.
- Recoñecer cales son os procesos históricos que teñen levado a Occidente a acadar o nivel de benestar e de desenvolvemento económico que ten na actualidade.
- Coñecer o entorno e a coxuntura económica mundial en distintos momentos históricos.

3.2. Competencias e destrezas teórico prácticas

1. Manexo e análise de fontes documentais, bibliográficas e estatísticas, para desentrañar as grandes tendencias dos procesos históricos.

2. Elaboración de informes (traballos de curso) sobre temas xerais ou específicos, que inclúan as seguintes actividades: **a)** xustificación do interese histórico e económico do tema sobre o que se traballa; **b)** busca, selección e manexo de fontes de información; **c)** redacción dun informe ao respecto; **d)** exposición pública do informe (obxecto, método, conclusións), e **e)** debate de alternativas interpretativas.

3. Extracción de conclusións sobre: **a)** os fundamentos da análise histórica; **b)** as leis da teoría económica, con especial atención a: **b.1)** crecemento e desenvolvemento. As causas da pobreza, **b.2)** a función económica da innovación tecnolóxica e **b.3)** a transcendencia social da actividade económica.

4. Aprendizaxe non memorística, baseada na identificación, análise e interpretación dos feitos económicos.

- Analizar críticamente as políticas económicas en función dos seus obxectivos, medidas, instrumentos e resultados (avaliación de gañadores e perdedores).
- Plantexar cuestións económicas respectando a complexidade propia do mundo real.
- Razoar con criterio histórico-económico: analizar cada feito ou problema económico no seu contexto histórico, utilizando as ferramentas da análise económica.
- Extraer conclusións a través da selección, tratamento e interpretación de información cuantitativa.
- Analizar e sintetizar información cualitativa.
- Habilidade para buscar, en fontes diversas, a mellor información para responder preguntas concretas.
- Redactar textos argumentativos correctamente escritos.

5. Planificar e organizar o traballo.

3.3. Obxectivos interpersoais

- Habilidade para a comunicación oral en público.
- Habilidade para escoitar e atender as diferentes aportacións de compañeiras e compañeiros.
- Discusión en grupo con argumentación sólida.
- Rigor na comunicación escrita.
- Toma de decisións.
- Traballo en equipo.
- Capacidade para comunicar os resultados dun traballo oralmente, gráficamente e por escrito.
- Adaptación a situacións novas.

4. PREREQUISITOS

4.1. Formais

Ningún

4.2. Contidos e competencias mínimas

1. Coñecementos fundamentais da Xeografía e Historia Contemporánea de Occidente (grandes procesos e feitos máis relevantes).
2. Manexo básico de planillas de cálculo (ex. Excel) e procesadores de texto (ex. Word).
3. Navegación e pescuda de información en Internet e bases de datos.

5. CONTIDOS

TEMARIO DE AULAS

Número de temas: 11.

Tema	Título	Contido	Duración
0	Introducción á Historia Económica Mundial.	Historia Económica e crecemento económico. Periodización e conceptos básicos da análise histórica.	2 horas
1	A dinámica do sistema económico feudal: produción e distribución do produto agrario. O crecemento do comercio e da manufatura.	A expansión da economía medieval (900-1300). Crise e reaxuste da economía medieval (1300-1460). A expansión económica na Europa moderna (1460-1600). Transformación e crise na Europa moderna (1600-1750).	6 horas
2	A evolución demográfica europea e mundial 1700-1980.	A Transición Demográfica. As migracións internacionais e os novos mercados de traballo. Crecemento e concentración da poboación urbán.	2 horas

3	A agricultura nas economías industriais emerxentes. 1800-1914.	A Revolución agrícola. A influencia da agricultura no desenvolvemento industrial..	2 horas
4	A Revolución industrial británica. 1780-1840.	As precondicións do desenvolvemento industrial. A demanda do sector exterior británico. O desenvolvemento das industrias de bens de consumo e medios de produción.	2 horas
5	Modelos de industrialización.	Países europeos continentais: Francia, Alemania e Países Nórdicos. Países extraeuropeos: Estados Unidos e Xapón.	2 horas
6	A economía internacional no século XIX.	O Crecemento do comercio internacional: A expansión e modernización dos transportes e comunicacións, comercio multilateral e políticas comerciais. A formación dun sistema monetario internacional. O patrón ouro. A nova división mundial do traballo e a mobilidade internacional dos factores de produción.	2 horas
7	A función cambiante da agricultura. 1920-1980.	A agricultura mundial de entreguerras. Os grandes cambios estruturais despois da II Guerra Mundial. A agricultura da C.E.E.	2 horas
8	Os problemas económicos do período de entreguerras.	A Primeira Guerra Mundial. Consecuencias económicas da guerra. Un crecemento económico alternativo: A Revolución Soviética e o xurdemento dunha economía de planificación centralizada, 1917-1939. A Gran Depresión de 1929 e a nova orientación proteccionista. As políticas nacionais de reactivación.	4 horas
9	A economía internacional despois da II Guerra Mundial. (I).	A II Guerra Mundial e o medio internacional resultante. O papel das institucións internacionais. O sistema monetario e financeiro internacional. O programa de reconstrución europea. Os procesos de integración económica: o G.A.T.T., a E.F.T.A., e a Comunidade Económica Europea.	2 horas
10	A economía internacional despois da II Guerra Mundial (II): crecemento, desigualdades e crise.	O crecemento na época dourada do capitalismo no século XX (1950-1970): Niveis de crecemento; os factores do crecemento económico. A crise da economía de mercado dos anos setenta. O desenvolvemento e crise de planificación na U.R.S.S. e nas democracias populares, 1945-1980. O fenómeno do atraso e subdesenrolo dos países do Terceiro Mundo: A estrutura do subdesenrolo.	2 horas

TEMARIO DE SEMINARIOS

Horas totais: 14 horas.

Número de seminarios: 14.

A comezos do curso, o docente publicará o calendario e contidos das prácticas a realizar.

6. PLAN DE TRABAJO

Horas de clase teórica:	28
Horas de seminario:	14
Horas de tutoría:	1.5
Horas de estudo:	104.5
Horas de exame:	2
Horas totais:	150.0

7. BIBLIOGRAFÍA

7.1. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA (máximo 3 libros)

Ocampo, J. (1997): *Historia económica mundial y de España*, Oviedo, Universidad.
VV. AA. (1995), *Guía práctica de Historia Económica Mundial*, Barcelona, UB.
Zamagni, V. (2001), *Historia económica de la Europa Contemporánea*. Barcelona, Crítica.

7.2. BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

Aracil, R., Segura, A. (1995): *Historia económica mundial y de España*, Madrid, Teide.
Cameron, R. (1991), *Historia Económica Mundial*. Madrid, Alianza.
Cipolla, C.M. (1991): *Entre la historia y la economía. Introducción a la Historia Económica*, Barcelona (Crítica).
Comín, F.; Hernández, M, e Llopis, E. (eds.) (2005), *Historia económica mundial. Siglos X-XX*, Barcelona, Crítica.
Foreman-Peck, J. (1995), *Historia de la Economía Mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850*. Barcelona, Ariel.
Kriedte, P. (1994), *Feudalismo Tardío y Capital Mercanti*, Barcelona, Crítica.
Maddison, A. (1991), *Historia del desarrollo capitalista*, Barcelona, Ariel.
North, D.C. (1994), *Estructuras y Cambio en la Historia Económica*, Madrid, Alianza.
Tortella, G. (1987), *Introducción a la economía para historiadores*, Madrid, Tecnos.

No desenvolvemento das clases, e de maneira especial nos seminarios, iráselle facilitando aos alumnos a bibliografía complementaria, pois unha parte do seu traballo tamén consistirá en seleccionala.

8. METODOLOXÍA

1. A docencia teórica realizarase mediante clases expositivas con utilización de medios audiovisuais nas que o profesor explicará os contidos centrais de cada tema. Fomentarase a participación dos estudantes e farase un especial énfase na comprensión dos conceptos. Fomentarase os hábitos de lectura entre os estudantes.

2. Seminarios (clases prácticas): trátase de sesións sobre os temas específicos do programa sinalados ao efecto, ás que o estudante debe acudir tendo realizadas algunhas lecturas previas sinaladas polo profesor e outras complementarias que el mesmo ten que seleccionar, para realizar intervencións, redaccións ou debates sobre o seu contido. Algunhas clases prácticas

estarán destinadas á preparación dos exercicios individuais e traballos de curso propostos polo profesor.

3. Informes (traballos de curso): realizados en grupo polos alumnos baixo a tutela do profesor, que preestablecerá o formato dos traballos, así como o calendario para a súa realización, control e exposición pública.

4. As clases prácticas levaranse a cabo en grupos reducidos e serán obrigatorias.

9. SISTEMA DE AVALIACION

Docencia de aula:

1. Non haberá probas parciais.

2. Realizarase un exame final escrito en febreiro e outro en setembro.

3. O exame combinará bloques de cuestións tipo test con outras tipo tema, de xeito que o estudante poda reflexar tanto o seu coñecemento puntual dos principais feitos históricos, como a súa capacidade de análise dos mesmos.

4. Valorarase a capacidade de reflexión e interpretación crítica, de interrelación das variables, así como a creatividade e orixinalidade da argumentación e análise das cuestións plantexadas.

Docencia de prácticas:

Durante o desenvolvemento das prácticas os alumnos/as deberán presentar os resultados obtidos e responder a unha serie de cuestións.

En cada proba indícaranse as datas e lugares de publicación das calificacións e de revisión.

Tutorías:

Cada estudante terá que asistir obrigatoriamente a 3 reunións de aproximadamente media hora co docente durante o curso, seguindo o calendario publicado con anterioridade. Unha das tutorías será individualizada e terá como obxectivo a orientación do alumno/a á vista dos resultados parciais obtidos na avaliación continua ata o momento, e as outras dúas realizáanse en pequenos grupos de traballo coa finalidade de preparar e analizar o desenvolvemento dos traballos de curso en realización.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os alumnos non matriculados por primeira vez deberán optar ao comezo do curso por un dos seguintes métodos de avaliación:

1. A realización dun exame final de tódala materia, constituíndo o 100% da nota final.

2. A avaliación continuada con realización de exame final (adaptarse ao sistema para os alumnos matriculados por primeira vez), nos términos seguintes:.

Evaluación continua:

As clases prácticas van representar o 30% da nota final, e a súa avaliación rexirase polos seguintes criterios:

1. A asistencia é obrigatoria.
2. As faltas teñen que ser xustificadas.
3. A asignatura non poderá ser aprobada se os alumnos faltan a máis de 3 clases prácticas sen xustificar.
4. Os alumnos están obrigados a entregar, segundo o calendario fixado, os exercicios e traballos realizados. A entrega, aproximadamente quincenal, faráse de acordo ao calendario establecido polo profesor ao principio do curso. A falta xustificada á clase práctica non exime de entregar os exercicios prácticos resoltos e os traballos, tamén de acordo ao calendario establecido polo docente.
5. Os alumnos entregarán así mesmo un Caderno final de prácticas, no que se recollen de forma ordeada tódalas prácticas feitas ao longo do curso, perfeccionadas polos alumnos gracias as notas tomadas na clase ou nas explicacións recibidas nas titorías persoalizadas.
6. A nota das clases prácticas ten en conta, en consecuencia, os seguintes elementos:
 - A asistencia é obrigatoria. As faltas teñen que ser xustificadas.
 - A asignatura non poderá ser aprobada se alumnas e alumnos faltan a máis de 3 clases prácticas sen xustificar.
 - Os alumnos están obrigados a entregar, os exercicios e traballos realizados. A entrega faráse de acordo ao calendario establecido polo profesor ao principio do curso. A falta xustificada á clase práctica non exime de entregar os exercicios prácticos resoltos e os traballos tamén de acordo ao calendario establecido polo docente.
 - O alumnado entregará así mesmo un Caderno final de prácticas, no que se recollen de forma ordenada todas os exercicios feitos ao longo do curso, perfeccionados grazas as notas tomadas na clase ou nas explicacións recibidas nas titorías persoalizadas.
 - A nota das clases prácticas ten en conta, en consecuencia, os seguintes elementos:
 - Asistencia ás prácticas.
 - Participación nas clases prácticas.
 - Discusión en grupo con argumentación sólida.
 - A calidade dos traballos de curso e da súa exposición.
 - A calidade das exercicios individuais entregados ao longo do curso.
 - A calidade do Caderno final de prácticas.

Exame final:

- A súa calificación constituirá o 70% da nota final.
- Para obter o aprobado nos bloques de cuestións tipo test o/a estudante deberá contestar correctamente á metade máis un dos items. (50% da nota do exame).
- As cuestións de desenvolvemento puntuarán o dobre que as cuestións tipo test. (50% da nota do exame).
- Neste exame incluíránse preguntas teóricas e algunha pregunta práctica.

- Valorarase o rigor na comunicación escrita.

INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA

Recomendacións para o estudo da materia:

1. Asistencia regular ás clases.
2. Asunción do hábito de lectura.
3. Incorporación activa ao sistema de avaliación continua.
4. Facer uso das titorías.
5. Regularidade no traballo persoal e planificación do mesmo.